

**ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK
INBO.A.2009.88
Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
www.inbo.be**

BETREFT: Muurflora Achterdok en Handelsdok te Gent

Nummer: INBO.A.2009.88
Datum: 28/04/2009
Contactpersoon: Gunther Van Ryckegem – 02/528 89 00 –
Gunther.VanRyckegen@inbo.be
Auteur(s) Gunther Van Ryckegem
Kenmerk aanvraag:
Datum aanvraag:
Geadresseerde: Waterwegen en Zeekanaal NV
Cel Beheer
Nathalie Devaere
Nederkouter 28
9000 GENT

Verdeling: W&Z –interne nota

Inleiding

Het Gents Stadsontwikkelingsbedrijf plant de heraanleg van de site in het Noorden van Gent rondom de drie oudste dokken van Gent: Achterdok, Handelsdok en Houtdok (Figuur 1). Onderdeel van dit plan is de opwaardering van de oude dokken en hun kaaimuren. In het kader van de uit te voeren werken werd de vraag gesteld door W&Z om op basis van terreinwerk een beeld te vormen over de aanwezige muurflora (verticale vlakken) op deze historische dokken. Indien waardevolle vegetaties voorkomen of belangrijke potenties aanwezig zijn wordt gevraagd om een advisering mbt het mitigeren van het restauratieproject om zodoende het behoud van waardevolle muurvegetaties te kunnen realiseren.

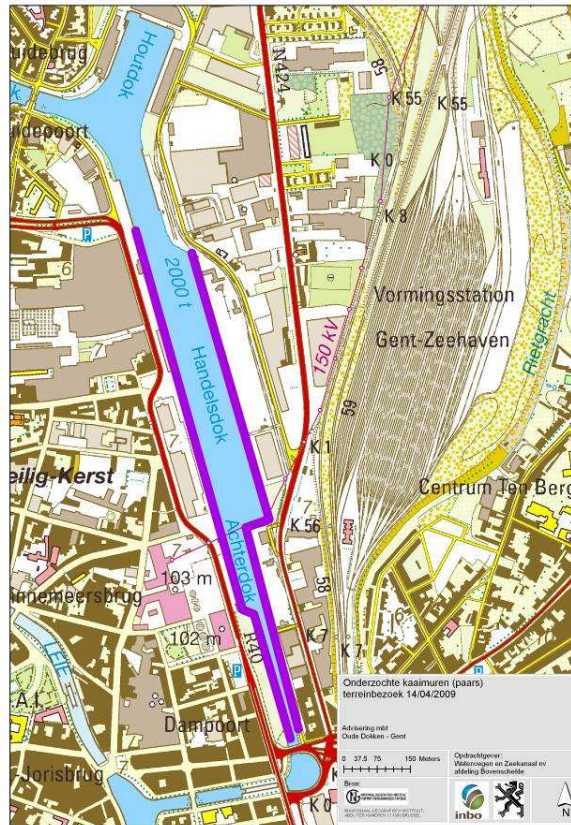
Deze nota behandelt de muurflora van het Achterdok en Handelsdok. Een tweede nota zal de muurflora bespreken van het Houtdok.

Figuur 1. Situering van het project gebied

Sites Achterdok en Handelsdok

Op 14/04/2009 werd gedurende een terreinbezoek de aanwezige muurflora op het Achterdok en Handelsdok gescreend op waardevolle stroken of potentieel interessante zones voor muurvegetaties. Aanvullend werden lokale experts (Wouter Van Landuyt, Geert Heyneman) geraadpleegd ter navraging over eventuele muurvegetaties in beide dokken.

Figuur 2. Bezochte kaaimuren terreinwerk 14/4/2009

Bevindingen:

Muurflora op de huidige kaaien van het Achterdok en Handelsdok is nauwelijks tot niet ontwikkeld (Figuur 3-6). In de voeg van de bovenste boordsteen vestigde zich hier en daar wat vegetatie. Een typische muurflora ontwikkelde zich echter nog niet (algemene soorten – geen muurvarens; geen rode lijstsoorten werden aangetroffen). Navraag leverde ook geen bijkomende gegevens op.

Potentieel interessante muren die op korte termijn muurvegetaties kunnen ontwikkelen ontbreken ook. De huidige verwerking blijft beperkt door oppervlakkige afschilfering van betonstructuur (Figuur 6). Deze locaties zullen ook op korte termijn niet ontwikkelen met een waardevolle muurflora. **INBO kan hiertoe adviseren dat er geen specifieke maatregelen genomen dienen te worden in de onderzochte zones om huidige muurflora te vrijwaren of dat er restauratie technieken gehanteerd moeten worden die specifiek het habitat van de muurflora herstellen.**

De enige 'groene' zone betreft de niet-verticale taluds van het Achterdok. Deze groene strook (Figuur 3) is in de sterk verstedelijkte zone een meerwaarde in het belevingsaspect van de site. Mits een geschikt beheer kan ook deze berm op termijn een bloemrijker aspect krijgen. Momenteel is het beheer niet optimaal – een bijsturing van deze strook naar een tweejaarlijkse

maaibeurt (timing conform bermdecreet) mét afvoer van maaisel kan de berm aantrekkelijker maken.

Binnen het bestek van dit advies werd geen vegetatieopname genomen in dit talud omdat specifiek gevraagd werd naar een duiding van muurflora op de verticale kaaimuren.

Gezien de beperkte natuurlijkheid binnen het huidige Achter- en Handelsdok is er een meerwaarde te creëren door te werken met natuurvriendelijke vooroevers op plaatsen waar dit inpasbaar is in het uitwerken van het algemene plan – 'Oude Dokken'.

Figuur 3. Achterdok. Rechteroever (westelijke expositie) met schuin talud met verruigde grasvegetatie en struiken (Vlinderstruik, Vlier en wilgenopslag)

Figuur 4. Achterdok. Linkeroever (oostelijke expositie) met verticale kaaimuur bestaande uit betonplaten. Nagenoeg zonder ontwikkelde muurvegetatie.

Figuur 5. Handelsdok. Beeld van de huidige kaaimuren Handelsdok.

Figuur 6. Handelsdok. Detailbeeld.